

odborný časopis

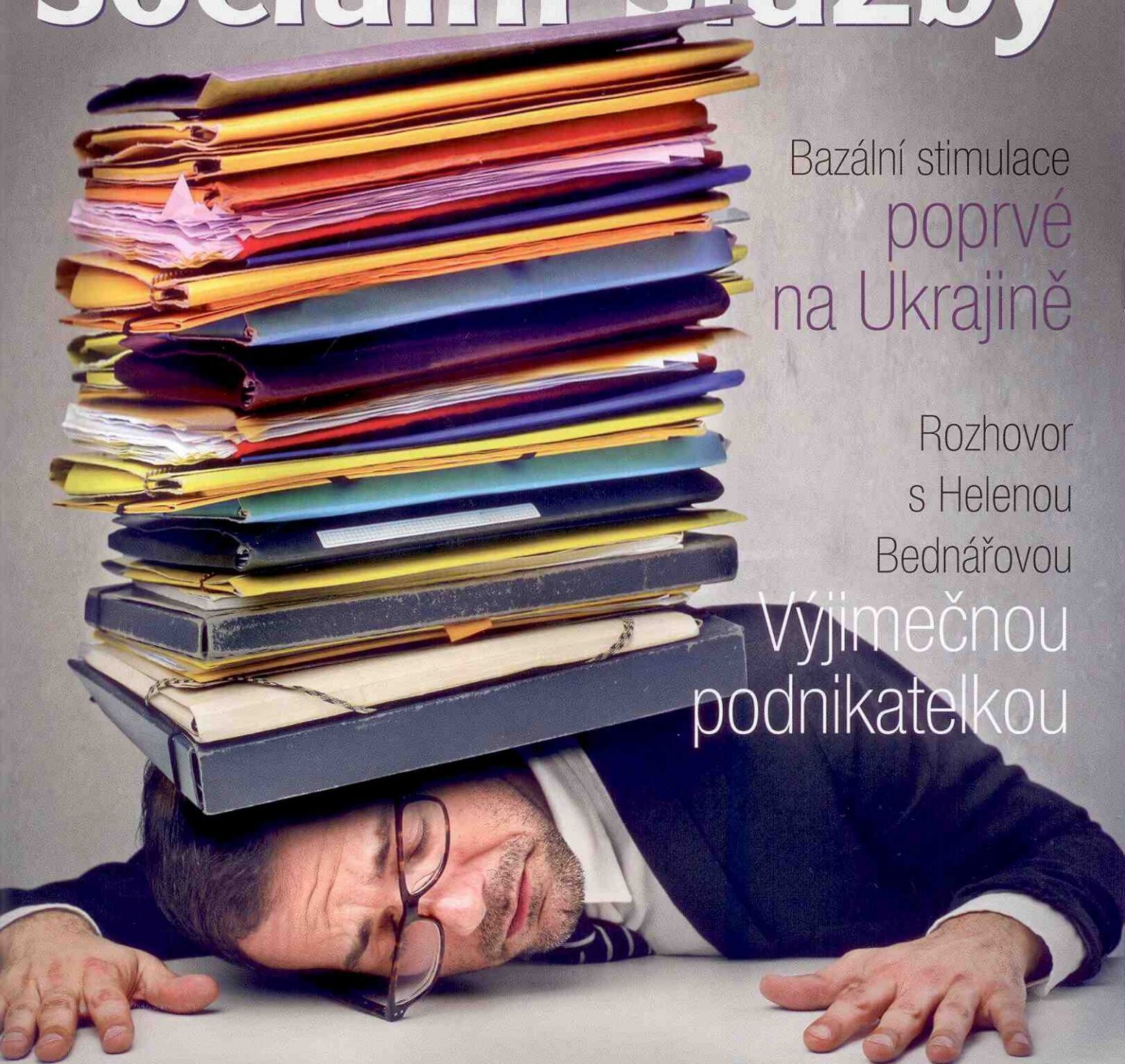
sociální služby

cena: 50 Kč / 2 €

Bazální stimulace
poprvé
na Ukrajině

Rozhovor
s Helenou
Bednářovou

Výjimečnou
podnikatelkou

Inspekce v roce 2012

střet očekávání a reality

Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky
www.apsscr.cz • www.socialnisluzby.eu

ročník: XV.
březen 2013

Koncept Bazální stim poprvé na Ukrajině

Kateřina Ševčíková (vpravo) a Karolína Friedlová při aplikaci vibračních nabídek u dítěte s těžkým mentálním a somatickým postižením.

Ve dnech 4. – 6. 7. 2012 proběhl v ústavu sociální péče v malé vesničce Vilšany na Ukrajině historicky první základní kurz Bazální stimulace, což posunuje koncept Bazální stimulace na východ Evropy. S vámi, čtenáři časopisu Sociální služby, bych se ráda podělila o dojmy z návštěvy tohoto zařízení i o informace, jak byl na Ukrajině tento koncept přijat.

■ **Text: PhDr. Karolína Friedlová**
Praxisbegleiter für Basale Stimulation®
in der Pflege, jednatelka akreditované
vzdělávací společnosti INSTITUT
Bazální stimulace, s. r. o., vysokoškolský
pedagog – Slezská univerzita v Opa-
vě, viceprezidentka asociace PALMA
(Profesní asociace lektorů mezinárodně
akreditovaných)

Foto: Miroslav Maloň

Kurz se uskutečnil na podnět fyzioterapeutky paní Kateřiny Ševčíkové, která před několika lety absolvovala základní i nástavbový kurz Bazální stimulace pořádaný INSTITUTem Bazální stimulace. S konceptem Bazální stimulace aktivně pracuje v ústavu sociální péče na Ukrajině jako fyzioterapeut na náklady české nadace Bodaj, jejímž je členem. Paní Kateřina aplikuje u některých dětí v tomto domově koncept Bazální stimulace již rok a zaznamenává ve vývoji dětí velké pokroky. Proto iniciovala několik jednání, jejichž výsledkem bylo uskutečnění základního kurzu Bazální stimulace

přímo v Ústavu sociální péče ve Vilšanech.

Velká podpora ze strany ředitele tohoto domova Bohdana Kikiny, INSTITUTu Bazální stimulace a nadace Bodaj umožnila tento kurz realizovat. INSTITUT Bazální stimulace a nadace Bodaj věnovaly kurz dětskému domovu jako sponzorský dar. INSTITUT Bazální stimulace dovezl a rozdál dětem drobné dárky, hračky a sladkosti. Největším přínosem pro ústav bylo předání polohovacích pomůcek a malých vibrátorů pro somatickou stimulaci v rámci terapeutických a pedagogických nabídek.

Při přípravě na lektorování tohoto kurzu jsem nevěděla, co mne ve Vilšanech čeká. Připravila jsem si tedy pomůcky a materiály jako na každý jiný kurz, jen jsem do kufru přibalila rusko-český slovník. Poprvé po 22 letech od maturitní zkoušky z ruského jazyka jsem ocenila znalost této řeči a poprvé jsem tento jazyk použila i jinak než jako turistka, tedy pracovně.

Po příjezdu mne čekalo velmi vřelé přijetí nejen ze strany pana ředitele Bohdana Kikiny, ale také od zaměstnanců a pře-

devším dětských klientů. Vřelá a srdečná atmosféra panovala během celých tří dnů výuky kurzu. Každý den po skončení kurzu jsme přímo u dětí s těžkou a hlubokou mentální retardací aplikovali naučené somatické, vestibulární a vibrační nabídky. Reakce dětí byly dojemné, okamžité a velmi pozitivní. Například po vibračních nabídkách byl ve tvářích dětí výraz 10. centrálního životního tématu – Objevovat svět a vyvíjet se. Jejich mimika signalizovala hluboký tělesný prožitek, poznávání něčeho nového, učení se novým prožitkům ze svého těla a posleze obrovské radosti. Některé děti se hlasitě smály a nechtěly pustit vibrátory z ruky.

U Mezinárodní asociace Bazální stimulace® jsem objednala certifikáty pro absolventy kurzu. Poprvé v historii konceptu Bazální stimulace obsahovaly kromě jazyka německého také text psaný azbukou.

Autor konceptu Bazální stimulace, prof. Dr. Andreas Fröhlich byl o uskutečnění tohoto kurzu předem informován, a proto napsal jeho účastníkům krátkou, ale velmi pěknou zdravici. Tu si účastníci kurzu včetně pana ředitele ústavu se zájmem vyslechli. Na oplátku poslali proškolení zaměstnanci panu profesovi jako pozdravení společnou fotografií s certifikáty zhotovenou po skončení kurzu.

Po skončení kurzu se mi neodjíždělo z Vilšan zrovna lehce, v domově se mi

ulace

Průběh historicky prvního kurzu Bazální stimulace na Ukrajině a reakce dětí s těžkým postižením na tento koncept

Ústav sociální péče ve Vilšanech na Ukrajině je zařízení pro děti a dospělé ve věku od 4 do 35 let s různou škálou diagnóz. Malá vesnička Vilšany se nachází blízko všem známější Koločavy na Zakarpatské Ukrajině. Ve dnech 4. – 6. 7. 2012 jsme měli skvělou příležitost zažít něco nového. Do naší praxe jsme díky absolvování kurzu Bazální stimulace mohli vnést nové, moderní a našim klientům život ulehčující prvky tohoto konceptu. Kurz se uskutečnil ve spolupráci s organizací Bodaj, o. s., a INSTITUTem Bazální stimulace. Lektorovala ho PhDr. Karolína Friedlová, která nám svou energií dodala povzbuzení a novou motivaci do naší další práce.

Během tří dnů mělo 22 zaměstnanců zařízení možnost prožít si na vlastní kůži různé situace, které denně zažívá mnoho klientů s kombinovaným postižením – nešetrnou manipulací, nešetrné a matoucí dotyky, minimální komunikaci. Právě tyto prožitky jsou klíčem ke změně vlastního postoje vůči těmto lidem, díky tomuto se může změnit a zkvalitnit naše péče. Kurz Bazální stimulace nabízí kroky ke změně vlastního postoje vůči lidem s postižením. Po prožitkových cvičeních následoval výklad teoretických vědomostí a nácvik praktických dovedností. Naučili jsme se, jak řešit situace jinak, lépe, kvalitněji a zejména s ohledem na klienta. Kurz se setkal s velkým úspěchem a my jsme se ihned pustili do práce.

Výsledky se dostavily velmi brzy a jsou pro nás důkazem, že lidem s postižením ulevujeme v jejich těžkém životě. Pro názornost uvádím alespoň dva příklady.

U jedné 17leté dívky, která má těžké kombinované postižení, jsou trvalé problémy se zažíváním, kdy jí provází po jídle velké nadýmání, které jí očividně způsobuje bolesti. Rozhodli jsme se vždy po jídle vyzkoušet zklidňující somatickou masáž a výsledkem byl pro nás velmi překvapující. Vždy po masáži a následném vpolohování do hnízda se její břicho uvolnilo, dívka se zklidnila a začala se usmívat.

S touto dívkou se nachází na pokoji také těžce tělesně a mentálně postižená Oksanka. Často úporně křičí, je nespokojená, je na ní vidět nervozita a neklid. Kolegyně Ljuba se rozhodla vyzkoušet polohování v mumii. Oksanku zabalila do deky a zklidnění přišlo během chvíle. Dívka se spokojeným výrazem ve tváři usnula.

Jsem prvním zařízením na Ukrajině, jehož zaměstnanci prošli kurzem Bazální stimulace. Je nám velkým potěšením, že i my se můžeme nyní počítat do řady těch evropských zemí, které tento koncept do své péče zavedly.

Kateřina Ševčíková, Ústav sociální péče, Vilšany, Ukrajina

Zaměstnanci Ústavu sociálních služeb s lektorkou Karolínou Friedlovou (dolní řada, třetí zleva) a certifikáty Mezinárodní asociace Bazální stimulace*

moc líbilo, především pro atmosféru, která zde panovala. I když se děti domova nacházejí ve velmi prostých podmínkách ve zchátralém objektu, který není zdaleka vybaven tak, jako domovy v České republice nebo jinde v Evropě, přesto jsou zde děti šťastné, ošetrovatelská péče je důsledná a výživa dětí je plnohodnotná.

Děti netrpí žádnými restriktivními opatřeními. Možnost se vzdělávat je jim alespoň minimálně dána prostřednictvím práce vychovatelek, které jsou zde zaměstnány a které se dopoledne snaží s dětmi činit výtvarné, divadelní a pohybové aktivity. S dětmi s těžkým postižením nečinily téměř nic. Proto jsem se snažila jim během tří dnů ukázat cestu, jak díky konceptu Bazální stimulace lze poskytnout i těmto dětem pedagogickou podporu a pedagogické nabídky vhodné pro jejich vývoj. Výhodou bylo, že jsem školila současně personál poskytující ošetrovatelskou péči a také vychovatelky. Cílem kurzu bylo naučit je společně kooperovat při péči o děti a vnímat koncept Bazální stimulace jako interprofesionální koncept. To se myslím podařilo.

Kontakt s paní fyzioterapeutkou Kateřinou Ševčíkovou pokračuje i po mém návratu z Ukrajiny. Je to právě ona, která mne informuje o aplikaci konceptu do péče u jednotlivých dětí a posílá mi fotografie. Následný text uvádí, jak kurz hodnotí ona sama.

Nácvik praktických dovedností